Gespreksnotitie overleg MOCW en MFIN - rentemaatregel studiefinanciering

1. **Gespreksopbouw**

- Deze rentemaatregel hebben onze partijen samen afgesproken bij de formatie en samen ondertekend.
- Met deze maatregel ontstaan er financiële risico's bij ofwel de schatkist of op de OCW-begroting. Beiden zijn onwenselijk, mede gelet op de huidige situatie van de wereld.
- Ik wil daarom kijken of we samen tot een passende oplossing kunnen komen waarbij er geen risico's resteren voor de rijksbegroting, zowel niet bij Financiën als bij OCW.
- Daarbij lever ik nu politiek iets in, want een alternatief is altijd minder aantrekkelijk dan het renteplafond. En bovendien stellen we de belangen van de rijksfinanciën in dit geval boven het uitvoeren van het CA. Ik hoop daarom ook dat vanuit FIN ook een beweging gemaakt kan worden, om het alternatief nog net iets aantrekkelijker te maken.

2. **Voorstel voor alternatieven met beperkter risico**

- Een alternatief voor het renteplafond, waarbij de financiële risico's worden beperkt, is het geven van een rentekorting: een vast kortingspercentage.
- Voor het kortingspercentage geldt dat 0,1%-punt korting € 20 miljoen kost. Met het beschikbaar gestelde bedrag uit het coalitieakkoord van € 40 miljoen kunt u een rentekorting introduceren van 0,2%-punt.
- In relatie tot het oorspronkelijke plan van een renteplafond kunt u deze rentekorting op twee manieren vormgeven.
    1. De rentekorting gaat in als de rente hoger is dan 2,5%, omdat we het redelijk vinden dat (oud-)studenten tot dat percentage zelf volledig aan de lat staan voor het betalen van hun rentelasten.
        - In deze variant kost de maatregel alleen geld als de rente daadwerkelijk hoger is dan 2,5%. In jaren dat de rente lager is vallen de beschikbaar gesteld middelen (€ 40 miljoen) vrij ten gunste van de schatkist.
        - U kunt aangeven het daarom redelijk te vinden dat Financiën ook een bijdrage levert zodat van deze rentekorting een voor studenten acceptabel alternatief kan worden gemaakt en de rentekorting hoger kan worden vastgesteld dan slechts 0,2%-punt. Immers, in jaren met lagere rentes vallen de door u beschikbaar gestelde middelen (€ 40 miljoen) vrij ten gunste van de schatkist.
    2. Er is altijd een rentekorting van 0,2%-punt, ook onder de 2,5%, met dien verstande dat de rente nooit lager kan worden dan 0%. In deze variant wordt de € 40 miljoen ieder jaar gebruikt voor verlaging van de rente.
        - [*ter info, aangezien u eerder aangaf bij een lagere rentestand dan 2,5% de middelen vrij beschikbaar wilt houden op de OCW-begroting*]. Het is technisch onmogelijk om binnen de begrotingshorizon de kosten van het renteplafond af te rekenen en resterende middelen ergens anders voor in te zetten binnen de OCW-begroting. De kosten van een rentemaatregel, ook van een afslag, zijn enkel in de structurele situatie (over 5+ jaar) te berekenen.
          Hierdoor kunnen de meevallers in jaren van lage rentestanden niet ergens anders op de OCW begroting worden ingezet (nog los van beperkte bedrag en dat het alleen voor tegenvallers kan worden ingezet)..
        - Om die reden geniet het doortrekken van de afslag beneden de 2,5% de voorkeur in het geval dat MFIN niet bereid is om bij te dragen aan de rentekorting bij optie 1. Omdat in deze optie studenten ook in jaren met lagere rentes van een rentekorting profiteren en OCW niet onnodig geld laat vrijvallen.